

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O ENERGIJI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2007.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i članku 50. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/01 i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Uvodne napomene i pravni okvir

U srpnju 2001. započela je reforma energetskog sektora u Republici Hrvatskoj, te je uz Zakon o energiji, («Narodne novine» broj 68/01 i 177/04) donijet prvi paket energetskih zakona kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetskih djelatnosti, i to:

- Zakon o tržištu električne energije,
- Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata,
- Zakon o tržištu plina i
- Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti.

Ovim zakonima uspostavljen je osnovni zakonodavni okvir za restrukturiranje i reorganizaciju energetskog sektora, otvaranje tržišta energije i regulaciju energetskih djelatnosti te je reformom obuhvaćeno restrukturiranje energetskih subjekata i stvaranje novoga zakonodavnog i institucionalnog okvira, utvrđivanje tržišnih pravila, obveza javnih usluga i razdvajanje energetskih djelatnosti na tržišne i regulirane.

Kako je energetsko zakonodavstvo postalo jedan od važnih segmenata na putu prema članstvu u Europskoj uniji, što uključuje i obvezu adekvatne prilagodbe europskom energetskom zakonodavstvu i standardima organizacije internog europskog tržišta, a postojeći zakonodavni i regulacijski okvir nisu bili razvidni, došlo je do nužnih promjena energetskog zakonodavnog sektora te je tako u prosincu 2004. Hrvatski sabor donio i drugi paket energetskih zakona, i to: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energiji, novi Zakon o tržištu električne energije i novi Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 177/04), a u 2005. donijet je Zakon o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom ("Narodne novine", broj 42/05) te Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina ("Narodne novine", broj 87/05) i novi Zakon o tržištu plina ("Narodne novine", broj 40/07).

Danas su na snazi sljedeći propisi koji su donijeti temeljem odredaba Zakona o energiji:

1. Strategija energetskog razvitka Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 38/02),
2. Opći uvjeti za opskrbu električnom energijom („Narodne novine“, broj 14/06),
3. Pravilnik o naknadi za priključenje na elektroenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage („Narodne novine“, broj 52/06),
4. Odluka o iznosu naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage („Narodne novine“, broj 52/06),
5. Tarifni sustav za usluge elektroenergetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge („Narodne novine“, broj 101/02, 121/02, 129/02 i 98/05)
6. Tarifni sustav za proizvodnju električne energije, s izuzetkom proizvodnje za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki („Narodne novine“, broj 143/06),

7. Tarifni sustav za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki („Narodne novine“, broj 143/06),
8. Tarifni sustav za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki („Narodne novine“, broj 143/06)
9. Tarifni sustav za opskrbu električnom energijom, s izuzetkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki („Narodne novine“, broj 143/06),
10. Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost („Narodne novine“, broj 107/03),
11. Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, broj 33/07),
12. Uredba o naknadama za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, broj 33/07),
13. Pravilnik o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih uređaja („Narodne novine“, broj 133/05),
14. Tarifni sustav za dobavu prirodnog plina za tarifne kupce („Narodne novine“, broj 99/02),
15. Tarifni sustav za transport prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki („Narodne novine“, broj 32/06, 3/07)
16. Odluka o iznosu tarifa za transport plina za 2006. godinu („Narodne novine“, broj 153/05)
17. Tarifni sustav za distribuciju prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki („Narodne novine“, broj 34/07)
18. Tarifni sustav za opskrbu prirodnim plinom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki („Narodne novine“, broj 34/07)
19. Zakon o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom („Narodne novine“, broj 42/05),
20. Opći uvjeti za opskrbu toplinskom energijom („Narodne novine“, broj 129/06),
21. Tarifni sustav za usluge energetske djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom, bez visine tarifnih stavki („Narodne novine“, broj 57/06, 116/06 i 55/07),
22. Uredba o obveznim zalihama nafte i naftnih derivata („Narodne novine“, broj 27/03 i 151/05),
23. Pravilnik o energetske bilanci („Narodne novine“, broj 33/03),
24. Pravilnik o uvjetima za obavljanje energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 6/03 i 94/05),
25. Uredba o razdoblju za koje se izdaje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 116/02 i 71/05).

Na snazi je i niz podzakonskih akata koji su donijeti radi provedbe zakona kojima se uređuju pojedine energetske djelatnosti, i to: u području električne energije, temeljem Zakona o tržištu električne energije ("Narodne novine", broj 177/04), u području plina, temeljem Zakona o tržištu plina ("Narodne novine", broj 68/01, 87/05 i 40/07), u području toplinske energije, temeljem Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom ("Narodne novine", broj 42/05), u području nafte, temeljem Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata ("Narodne novine", broj 57/06) i u području regulacije energetske djelatnosti, temeljem Zakona o regulaciji energetske djelatnosti ("Narodne novine", broj 177/04).

Trenutno su još u pripremi sljedeći podzakonski propisi iz sadržajnog obuhvata Zakona o energiji:

1. Pravilnik o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije
2. Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije
3. Opći uvjeti za opskrbu prirodnim plinom
4. Tarifni sustav za skladištenje prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki
5. Pravilnik o naknadi za priključenje na plinsku mrežu i za povećanje priključne snage

6. Odluka o iznosu naknade za priključenje na plinsku mrežu i za povećanje priključne snage
7. Pravilnik o naknadi za priključenje na termoenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage
8. Odluka o iznosu naknade za priključenje na termoenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage
9. Tehnički propisi, zahtjevi i uvjeti za sigurnost i kvalitetu opskrbe i korištenje energije

Budući da se sve više otvara tržište energije u Republici Hrvatskoj, u kojem procesu svi čimbenici - od kupaca i energetske subjekata do nadležnih državnih institucija - trebaju odgovorno obnašati dužnosti i odgovornosti propisane pozitivnim propisima, potrebno je pravovremeno poduzimati i sve radnje, uključujući i pravovremene promjene zakonodavnog okvira, kako bi se omogućilo da se energetske djelatnosti obavljaju na poticajan način, sukladno pravilima tržišta za one energetske djelatnosti koje su tržišne, odnosno, sukladno propisanim reguliranim uvjetima i pravilima za one energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge.

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji

Osnovni razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji proizlaze iz potrebe potpunog usklađenja sa sljedećim Direktivama Europske unije:

- Direktiva 2003/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za tržište električne energije,
- Direktiva 2003/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima unutrašnjeg tržišta prirodnog plina,
- Direktiva 2001/77/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju uporabe električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije na unutrašnjem tržištu električne energije,
- Direktiva 2004/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju kogeneracije na temelju potrošnje korisne topline na unutrašnjem tržištu energijom i koja dopunjuje Direktivu 92/42/EEZ,
- Direktiva 2003/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju korištenja biogoriva te ostalih obnovljivih goriva u transportu.

Donošenjem ovoga Zakona pridonijet će se stvaranju sveobuhvatnog i kvalitetnijeg zakonskog okvira za ostale zakone i podzakonske propise u području energetike Republike Hrvatske, što je od velike važnosti za sveobuhvatno pokretanje gospodarstva.

Pitanja koja se uređuju Zakonom

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji postigli bi se sljedeći ciljevi:

- definiranje izraza i cjelovitog sadržajnog obuhvata energetske djelatnosti u sektoru plina kao tržišnih djelatnosti i djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge, sukladno odredbama novoga Zakona o tržištu plina («Narodne novine», broj 40/07),
- obveze dobavljača kućanskih uređaja i distributora kućanskih uređaja glede osiguranja oznake energetske učinkovitosti, informacijskog lista i tehničke dokumentacije vezano uz prodaju kućanskih uređaja koji za svoj rad koriste energiju,
- uz pravne osobe, predlaže se da i fizičke osobe mogu pod jednakim uvjetima ishoditi dozvole za obavljanje bilo koje energetske djelatnosti, što omogućuje

ravnopravno tržišno natjecanje i razvoj poduzetničkih sloboda i pravnim i fizičkim osobama pod jednakim uvjetima te predstavlja potpunu implementaciju važećih EU Direktiva u svim energetske djelatnostima,

- potpuna implementacija načela da pravna ili fizička osoba može započeti s obavljanjem energetske djelatnosti samo na temelju dozvole za obavljanje energetske djelatnosti,
- izuzeće energetske subjekata koji obavljaju energetske djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom od pravila da se i za te djelatnosti vode posebne poslovne knjige i sastavljaju posebna financijska izvješća, ali uz poštivanje načela da se iste vode odvojeno od svih drugih djelatnosti,
- uz energetske subjekte, prijedlogom ovoga Zakona omogućuje se da prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki može zatražiti i Hrvatska energetska regulatorna agencija, kao nezavisno, samostalno i stručno tijelo koje nadzire primjenu svih tarifnih sustava i rad energetske subjekata, čime se omogućuje praćenje cijene na razvidan, objektivan i nepristran način.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGIJI PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora po hitnom postupku donose se zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Obavljanje energetske djelatnosti treba što prije normativno uskladiti s pravnom stečevinom Europske unije, što je jedan od značajnih poslova u pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Osobito je značajno neodgodivo potpuno usklađivanje sa zahtjevima Direktive 2003/54/EZ i Direktive 2003/55/EZ.

Potrebna dinamika liberalizacije tržišta i njegovog otvaranja također zahtijeva hitan postupak donošenja Zakona. Trenutačno, zbog neodgovarajućih zakonskih rješenja, taj je proces usporen.

Ukratko, postoji dva bitna razloga za hitnost postupka:

- potreba usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije;
- nezadovoljavajući dostignuti stupanj liberalizacije i otvorenosti tržišta energije;

Normativno usklađivanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji s pravnom stečevinom Europske unije jedna je od značajnih aktivnosti u postupku pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Sve navedeno predstavlja osobito opravdan državni razlog za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

**V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGIJI S OBRAZLOŽENJEM**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGIJI

Članak 1.

U Zakonu o energiji («Narodne novine», broj 68/01 i 177/04), u članku 3. točka 3. mijenja se i glasi:

«3. distributor kućanskih uređaja - trgovac na malo ili druga pravna ili fizička osoba koja prodaje, iznajmljuje, nudi u najam na otplatu ili izlaže radi prodaje kućanske uređaje krajnjim korisnicima,»

Iza točke 3. dodaje se nova točka 4. koja glasi:

«4. dobavljač kućanskih uređaja - proizvođač, njegov ovlaštenu zastupnik registriran u Republici Hrvatskoj, uvoznik ili druga pravna ili fizička osoba koja stavlja kućanski uređaj na tržište u Republici Hrvatskoj, »

Dosadašnja točka 4. koja postaje točka 5. mijenja se i glasi:

«5. energetski subjekt – pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetskih djelatnosti i ima dozvolu za obavljanje energetskih djelatnosti,».

U dosadašnjoj točki 5. koja postaje točka 6. iza riječi: «plin,» dodaje se riječ: «biogorivo,»

Dosadašnje točke 6. do 19. postaju točke 7. do 20.

U dosadašnjoj točki 20. koja postaje točka 21. riječi: «ukapljeni naftni plin» zamjenjuju se riječima: «miješani ukapljeni naftni plin».

Dosadašnja točka 21. postaje točka 22.

U dosadašnjoj točki 22. koja postaje točka 23. riječi: «energetski subjekt koji» zamjenjuju se riječima: «energetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba koja», a iza riječi: «toplinsku energiju» dodaju se riječi: «na visokoučinkovit način».

Dosadašnje točke 23. do 26. postaju točke 24. do 27.

Iza dosadašnje točke 27. koja postaje točka 28. dodaje se nova točka 29. koja glasi:

«29. proizvodnja plina – proizvodnja, isporuka i prodaja plina, isključujući proizvodnju prirodnog plina,».

Dosadašnje točke 28. do 31. postaju točke 30., do 33.

Iza dosadašnje točke 31. koja postaje točka 33. dodaje se nova točka 34. koja glasi:

«34. kućanski uređaji - hladnjaci i ledenice te njihove kombinacije, perilice rublja, sušilice rublja i njihove kombinacije, električne pećnice, perilice posuđa, klimatizacijski uređaji, električni izvori svjetla napajani direktno iz mreže te zagrijači vode i spremnici tople vode. ».

Članak 2.

U članku 13. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Dobavljači kućanskih uređaja, koji za svoj rad koriste energiju, dužni su u tehničkoj dokumentaciji kućanskih uređaja navesti količinu energije koja se troši u propisanim uvjetima rada.».

Iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

« (2) Dobavljač kućanskih uređaja dužan je:

- distributoru kućanskih uređaja osigurati oznaku energetske učinkovitosti i informacijski list,
- osigurati tehničku dokumentaciju i na zahtjev nadležnog inspektora dati je na uvid u razumnom roku.

(3) Distributor kućanskih uređaja dužan je na kućanski uređaj, koji je u prodavaonicama izložen radi prodaje, vidljivo istaknuti oznaku energetske učinkovitosti, a ako se kućanski uređaj prodaje na način koji ne omogućuje kupcu kućanskih uređaja uvid u informacijski list

dužan je osigurati da se kupac kućanskih uređaja prije kupnje kućanskih uređaja upozna s podacima s oznake energetske učinkovitosti.».

U dosadašnjim stavcima 2. i 3. koji postaju stavci 4. i 5. riječ: «proizvod» zamjenjuje se riječima: «kućanski uređaj» u odgovarajućem padežu.

Članak 3.

U članku 14. stavku 2. riječi: «registar projekata obnovljivih izvora energije i kogeneracije» zamjenjuju se riječima: «registar projekata i postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača».

Članak 4.

Članak 15. mijenja se i glasi:

«(1) Energetske djelatnosti, u smislu ovoga Zakona, su:

1. proizvodnja električne energije,
2. prijenos električne energije,
3. distribucija električne energije,
4. opskrba električnom energijom,
5. organiziranje tržišta električnom energijom,
6. proizvodnja plina,
7. isporuka i prodaja prirodnog plina iz vlastite proizvodnje,
8. dobava plina,
9. skladištenje prirodnog plina,
10. transport prirodnog plina,
11. distribucija plina,
12. upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP),
13. opskrba plinom,
14. proizvodnja toplinske energije,
15. distribucija toplinske energije,
16. opskrba toplinskom energijom,
17. proizvodnja biogoriva,
18. proizvodnja naftnih derivata,
19. transport nafte, naftovodima i drugim nespomenutim oblicima transporta iz točke 21. ovoga stavka,
20. transport naftnih derivata produktovodima i drugim nespomenutim oblicima transporta iz točke 21. ovoga stavka,
21. transport nafte, naftnih derivata i biogoriva cestovnim vozilom,
22. trgovina na veliko naftnim derivatima,
23. trgovina na malo naftnim derivatima,
24. skladištenje nafte i naftnih derivata,
25. trgovina na veliko ukapljenim naftnim plinom (UNP),
26. trgovina na malo ukapljenim naftnim plinom (UNP),
27. trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije.

(2) Pod energetsom djelatnošću iz stavka 1. točke 11. ovoga članka razumijeva se i distribucija miješanog ukapljenog naftnog plina, isparenog ukapljenog naftnog plina,

gradskog plina, bioplina i plina iz biomase, ako se te vrste plina mogu tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda.

(3) Pod energetsom djelatnošću iz stavka 1. točke 13. ovoga članka razumijeva se i opskrba miješanim ukapljenim naftnim plinom, isparenim ukapljenim naftnim plinom, gradskim plinom, bioplinom i plinom iz biomase, ako se te vrste plina mogu tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda.».

Članak 5.

U članku 16. stavku 1. riječi: «Energetski subjekti» zamjenjuju se riječima: «Pravne i fizičke osobe».

U stavku 3. iza točke 3. dodaje se nova točka 4. koja glasi:

«4. trgovina na malo ukapljenim naftnim plinom (UNP),».

Dosadašnje točke 4. i 5. postaju točke 5. i 6.

Članak 6.

U članku 17. stavku 1. iza riječi: «pravnoj» dodaju se riječi: «i fizičkoj», a točka 6. mijenja se i glasi:

«(6) čiji članovi uprave, odnosno druge njima odgovorne osobe u pravnoj osobi nisu bili u posljednjih pet godina pravomoćno osuđeni za kazneno djelo protiv gospodarstva, odnosno fizičkoj osobi koja u posljednje tri godine nije pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv gospodarstva.».

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3 do 5. postaju stavci 2. do 4.

Članak 7.

U članku 20. stavku 2. riječi: «skladištenje prirodnog plina, transport prirodnog plina, distribucija prirodnog plina, opskrba prirodnim plinom tarifnih kupaca» zamjenjuju se riječima: «dobava plina, skladištenje prirodnog plina, transport prirodnog plina, distribucija plina, upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP), opskrba plinom tarifnih kupaca».

Članak 8.

U članku 21. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«(2) Iznimno, odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na energetski subjekt koji za tarifne kupce obavlja energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, energetske djelatnosti distribucije toplinske energije ili energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, u dijelu koji se odnosi na odvojeno vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvješća za te energetske djelatnosti, nego se za te energetske djelatnosti vode posebne poslovne knjige i sastavljaju financijska izvješća odvojeno od drugih djelatnosti.».

Članak 9.

Iza članka 23. dodaje se novi članak 23. a koji glasi:

«Članak 23. a

Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, koje je pribavilo mišljenje Agencije, jednom godišnje daje izvješće o stanju sigurnosti opskrbe energijom i očekivanim potrebama za energijom, koje sadrži:

- pogonsku sigurnost mreže,
- predviđanje bilance proizvodnje i potrošnje za naredno petogodišnje razdoblje,
- očekivano stanje sigurnosti opskrbe za narednih pet do 15 godina od datuma izvješća,
- investicijske namjere operatora prijenosnog sustava i drugih subjekata u prijenosnu mrežu/transportni sustav (za koje su takve namjere poznate) za narednih pet ili više godina koje će obuhvatiti i izgradnju prekograničnih vodova,
- načela upravljanja zagušenjima u mreži u skladu s međunarodnim pravilima,
- postojeći i planirani vodovi prijenosne mreže/transportnog sustava,
- očekivani razvoj proizvodnje, opskrbe, prekograničnih razmjena i potrošnje, uzimajući u obzir mjere upravljanja potrošnjom i
- područne, nacionalne i europske ciljeve održivosti razvoja, uključujući međunarodne projekte.»

Članak 10.

U članku 25. stavku 2. podstavku 2. iza riječi: «poticanje» dodaju se riječi: «proizvodnje energije iz».

U stavku 3. podstavku 3. iza riječi: «poticanje» dodaju se riječi: «proizvodnje energije iz».

Članak 11.

U članku 26. stavku 1. podstavak 5. briše se.

U dosadašnjem podstavku 6. koji postaje podstavak 5. riječ: «prirodnog» briše se.

Dosadašnji podstavak 7. postaje podstavak 6.

Iza dosadašnjeg podstavka 8. koji postaje podstavak 7. dodaje se novi podstavak 8. koji glasi:

«- upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP),»

Podstavak 9. mijenja se i glasi: «opskrbe plinom tarifnih kupaca,».

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«(2) Primjenom Tarifnog sustava iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka određuje se i cijena distribucije miješanog ukapljenog naftnog plina, isparenog ukapljenog naftnog plina, gradskog plina, bioplina i plina iz biomase, ako se te vrste plina mogu tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda, a primjenom Tarifnog sustava iz stavka 1. podstavka 9. ovoga članka određuje se i cijena opskrbe miješanim ukapljenim naftnim plinom, isparenim ukapljenim naftnim plinom, gradskim plinom, bioplinom i plinom iz biomase, ako se te vrste plina mogu tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda.»

Dosadašnji stavci 2. do 5. postaju stavci 3. do 6.

Članak 12.

U članku 28. stavku 1. podstavak 3. briše se.

Dosadašnji podstavak 4. koji postaje podstavak 3. mijenja se i glasi:
« - opskrbu plinom tarifnih kupaca,».

Dosadašnji podstavci 5. do 8. postaju podstavci 4. do 7.

Dosadašnji podstavak 9. koji postaje podstavak 8. mijenja se i glasi:

« - distribuciju plina,».

Iza dosadašnjeg podstavka 10. koji postaje podstavak 9. dodaje se novi podstavak 10. koji glasi:

« - upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP),»

U stavku 2. druga rečenica briše se.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

«(3) Prijedlog Ministarstvu za promjenu visine tarifnih stavki u tarifnim sustavima iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti energetski subjekt za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav ili Agencija.

(4) Ministarstvo je dužno na prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki iz stavka 3. ovoga članka koji je podnio energetski subjekt za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav pribaviti mišljenje Agencije, a na prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki koji je podnijela Agencija zatražiti mišljenje energetskog subjekta za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav.»

Dosadašnji stavci 3. do 5. postaju stavci 5. do 7.

Članak 13.

U članku 31. stavku 2. iz riječi: „energetski objekti,“ dodaju se riječi: „uključujući i posude pod tlakom unutar energetskih objekata,“.

U stavku 3. riječi: «Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo» zamjenjuju se riječima: «hrvatskog nacionalnog normirnog tijela».

Članak 14.

U članku 35. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

«3. ne vodi poslovne knjige i ne sastavlja financijska izvješća na način propisan člankom 21. stavkom 1. i 2. ovoga Zakona,».

U stavku 1. točka 7. briše se.

Dosadašnje točke 8. do 11. postaju točke 7. do 10.

Članak 15.

Iza članka 36. dodaje se novi članak 36.a koji glasi:

„Članak 36. a

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- dobavljač kućanskih uređaja koji distributoru kućanskih uređaja ne osigura oznaku energetske učinkovitosti ili ne osigura tehničku dokumentaciju u razumnom roku (članak 13. stavak 2.),
- distributor kućanskih uređaja koji ne istakne oznaku energetske učinkovitosti ili ne omogući kupcu kućanskih uređaja prije kupnje kućanskih uređaja upoznavanje s podacima s oznake energetske učinkovitosti (članak 13. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba dobavljača kućanskih uređaja, odnosno distributora kućanskih uređaja novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 kuna.»

Članak 16.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».

OBRAZLOŽENJE ČLANAKA

Članak 1.

Predloženom izmjenom brisan je izraz «dobavljač energije» zbog terminskog usklađenja s novim Zakonom o tržištu plina prema kojemu se pod dobavom plina razumijeva opskrba plinom opskrbljivača tarifnih kupaca i opskrbljivača koji su nositelji obveze javne usluge opskrbe plinom.

Uvode se novi izrazi «distributor kućanskih uređaja» i «dobavljač kućanskih uređaja» i daje im se značenje te izraz «proizvodnja plina» koji je preuzet iz novoga Zakona o tržištu plina («Narodne novine», broj 40/07) budući da se u članku 15. Konačnog prijedloga Zakona predlaže uvođenje nove energetske djelatnosti «proizvodnja plina».

Postojećem izrazu «energetski subjekt» upotpunjuje se značenje izraza za njihovu uporabu u ovome zakonu te se otklanja dvojba da bi energetski subjekt mogao biti i pravna ili fizička osoba koja nema dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti.

Nadalje, upotpunjuje se značenje izraza: «energija», na način da se predlaže postojećoj definiciji izraza dodati «biogorivo» budući da važećim Zakonom o energiji nije definirana energetska djelatnost «trgovine biogorivom», na veliko ili malo, a uvrštavanjem «biogoriva» u definiciju izraza «energija» omogućeno je da se djelatnost «trgovanja biogorivom» obavlja na temelju dozvole za obavljanje energetske djelatnosti «trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije»; pojašnjava se značenje izraza «plin», na način da se definicija izraza «ukapljeni naftni plin» uredi prema Zakonu o tržištu nafte i naftnih derivata («Narodne novine», broj 57/06), sukladno članku 2., stavku 2., podstavak 2., kao «miješani ukapljeni naftni plin» jer se isti proizvodi iz ukapljenog naftnog plina miješanjem sa zrakom, a distribuiraju i koriste u plinovitom stanju.

Upotpunjuje se značenje izraza «povlašteni proizvođač» određenjem da povlašteni proizvođači mogu biti, osim energetske djelatnosti, i pravne ili fizičke osobe, te se predlaže da se potiče proizvodnja u pojedinačnom proizvodnom objektu koji istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način.

Članak 2.

Predloženom izmjenom i dopunom članka 13. predlaže se da se uvedu obveze i odgovornosti dobavljača kućanskih uređaja i distributora kućanskih uređaja glede osiguranja oznake energetske učinkovitosti, informacijskog lista i tehničke dokumentacije vezano uz prodaju kućanskih uređaja koji za svoj rad koriste energiju.

Članak 3.

Predloženom dopunom u članku 14. Zakona predlaže se da se Pravilnikom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije kojega donosi ministar, uz vođenje registra projekata obnovljivih izvora energije i kogeneracije, uredi i pitanje vođenja registra povlašćenih proizvođača.

Članak 4.

Prijedlogom novog članka 15. stavka 1. izvršeno je usklađivanje sa člankom 4. stavkom 2. novoga Zakona o tržištu plina kojim su definirane energetske djelatnosti iz sektora plina, a

koje imaju drukčije značenje od značenja energetske djelatnosti iz članka 15. važećeg Zakona ili su uvedene potpuno nove energetske djelatnosti. U postojećim energetske djelatnostima «dobava prirodnog plina», «distribucija prirodnog plina» i «opskrba prirodnim plinom» predlaže se brisati riječ «prirodni» jer se djelatnosti odnose na sve vrste plina prema definiciji izraza «plin».

Nadalje dodane su nove energetske djelatnosti: «proizvodnja plina», isporuka i prodaja prirodnog plina iz vlastite proizvodnje i «upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin», a brisane su energetske djelatnosti «transport i skladištenje ukapljenog prirodnog plina» i «trgovina na veliko ukapljenim prirodnim plinom».

Dosadašnja energetska djelatnost «trgovina na veliko i malo ukapljenim naftnim plinom (UNP)» je podijeljena u dvije nove energetske djelatnosti, «trgovina na veliko ukapljenim naftnim plinom (UNP)» i «trgovina na malo ukapljenim naftnim plinom (UNP)», čime je izvršeno usklađenje s člankom 16. stavkom 3. Zakona o energiji kojim je definirano da za energetske djelatnosti «trgovine na malo naftnim derivatima» nije potrebna dozvola za obavljanje energetske djelatnosti.

Izvršena je i promjena redoslijeda energetske djelatnosti te su iste svrstane svaka pod svoj pripadajući sektor.

Stavkom 2. i 3. propisuje se da se pod energetske djelatnošću «distribucije plina» odnosno «opskrbe plinom» razumijeva i miješani ukapljeni naftni plin, ispareni ukapljeni naftni plin, gradski plin, bioplin i plin iz biomase, ako se isti mogu tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda.».

Članak 5.

Predloženom izmjenom članka 16. propisuje se da su pravne i fizičke osobe dužne prije početka obavljanja energetske djelatnosti ishoditi dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti, odnosno da te osobe postaju energetske subjekt sa svojim pravima, dužnostima i odgovornostima tek kada ishode dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti, čime se uklanja dosadašnja nedorečenost u primjeni zakona na prava i obveze energetske subjekata i kupaca energije.

Nadalje, propisuje se da dozvola za obavljanje energetske djelatnosti nije potrebna za obavljanje energetske djelatnosti «trgovina na malo ukapljenim naftnim plinom (UNP)» zbog izvršene promjene u članku 15. Konačnog prijedloga Zakona.

Članak 6.

U članku 17. predloženom izmjenom uvodne rečenice i brisanjem stavka 2. propisuje se da sve energetske djelatnosti iz članka 15. važećeg Zakona mogu obavljati i pravne i fizičke osobe čime je izvršeno potpuno usklađenje s direktivama Europske unije kojima se uređuje pravo na obavljanje energetske djelatnosti, te se to pravo daje i fizičkim i pravnim osobama pod istim uvjetima.

Izmjenom stavka 1. točke 6. propisuje se da se dozvola za obavljanje energetske djelatnosti može, između ostalih propisanih uvjeta, izdati i pravnoj i fizičkoj osobi koja u posljednje tri godine nije pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv gospodarstva.

Članak 7.

Člankom 20. stavkom 2. Konačnog prijedloga Zakona predlaže se usklađenje sa novim Zakonom o tržištu plina.

Članak 8.

Predloženom dopunom članka 21. propisuje se da se, iznimno, samo za energetske djelatnosti iz područja toplinarstva, poslovne knjige i financijska izvješća vode i sastavljaju za energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, energetske djelatnosti distribucije toplinske energije ili energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom posebno, ali odvojeno od svih drugih djelatnosti.

Članak 9.

Predloženom člankom se postavlja obveza praćenja sigurnosti opskrbe Vladi Republike Hrvatske, a sukladno sustavu unutar Europske unije što je redovita djelatnost koju je potrebno pratiti za područje električne energije, plina i toplinske energije. Prate se sljedeće aktivnosti: predviđanje bilance proizvodnje i potrošnje za naredno petogodišnje razdoblje, očekivano stanje sigurnosti opskrbe za narednih pet do 15 godina od datuma izvješća, investicijske namjere u prienosnu mrežu/transportni sustav i drugih subjekata (za koje su takve namjere poznate) za narednih pet ili više godina koje će obuhvatiti i izgradnju prekograničnih vodova., postojeće i planirane prienosne mreže/transportni sustav i područne, nacionalne i europske ciljeve održivosti razvoja uključujući međunarodne projekte. Također se propisuje da predlagatelj prije upućivanja prijedloga izvješća Vladi Republike Hrvatske treba pribaviti mišljenje Agencije.

Članak 10.

Predloženom izmjenom članka 25. pojašnjava se da se naknada za poticanje obnovljivih izvora energije i kogeneracije daje za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije.

Članak 11.

U članku 26. kojim se propisuje za koje se energetske djelatnosti cijena određuje primjenom Tarifnih sustava predlaže se brisati energetske djelatnosti «dobave prirodnog plina, s izuzetkom povlaštenih kupaca», jer je novim Zakonom o tržištu plina u članku 38. propisano da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, dobavljaču plina za opskrbljivače tarifnih kupaca, određuje cijenu za dobavu plina,

Budući da je energetska djelatnost «upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP)» uvrštena kao javna usluga u članku 7. Konačnog prijedloga Zakona kojim se mijenja članak 20. važećeg Zakona, to se propisuje da se i za obavljanje te energetske djelatnosti cijena određuje primjenom Tarifnih sustava.

Kod energetske djelatnosti distribucije prirodnog plina, predlaže se brisati riječ «prirodnog» budući da se cijena za distribuciju plina određuje i za ostale vrste plina ako se isti mogu sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda.

Promjenom naziva «opskrba prirodnim plinom, s iznimkom povlaštenih kupaca» u «opskrbu plinom tarifnih kupaca» izvršeno je terminološko usklađenje sa novim Zakonom o tržištu plina.

Stavkom 2. ovoga članka izvršeno je usklađenje sa člankom 15. stavkom 2. Konačnog prijedloga Zakona.

Članak 12.

Promjenom predloženog stavka 1. članka 28. izvršeno je usklađenje s promjenama izvršenim u članku 26. Zakona te je određeno da za obavljanje energetske djelatnosti «opskrba plinom tarifnih kupaca» i «upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP)» Hrvatska energetska regulatorna agencija donosi metodologiju, odnosno tarifne sustave bez visine tarifnih stavki, a brisana je energetska djelatnost «dobava prirodnog plina, s izuzetkom povlaštenih kupaca».

Kod energetske djelatnosti distribucije prirodnog plina, predlaže se brisati riječ «prirodnog» budući da se cijena za distribuciju plina određuje i za ostale vrste plina ako se isti mogu sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda.

Nadalje, predloženim novim stavcima 3. i 4. ovoga članka propisuje se da prijedlog Ministarstvu za promjenu visine tarifnih stavki u tarifnim sustavima može, osim energetskog subjekta za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav, podnijeti i Hrvatska energetska regulatorna agencija, kao i obveza Ministarstva da na prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki koji je podnio energetski subjekt pribavi mišljenje Hrvatske energetske regulatorne agencije, a da na prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki koji je podnijela ta agencija zatraži mišljenje energetskog subjekta za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav.

Predloženom promjenom omogućuje se Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji kao neovisnom i samostalnom stručnom tijelu da nadzire primjenu tarifnih sustava, sukladno odredbama Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti («Narodne novine», broj 177/04), te da svojim prijedlozima za promjenu visine tarifnih stavki aktivno utječe na cijene energije u Republici Hrvatskoj.

Članak 13.

Predloženom promjenom omogućuje se da Državni inspektorat nadzire i posude pod tlakom unutar energetskih objekata ili sustava sukladno podzakonskim propisima koji proizlaze iz Zakona o energiji te je izvršeno usklađivanje sa Zakonom o normizaciji («Narodne novine», broj 163/03).

Članak 14.

Člankom 35. stavkom 1. točkom 3. propisuju se kaznene odredbe ako energetski subjekt ne vodi poslovne knjige i ne sastavlja financijska izvješća na način propisan člankom 21. stavkom 1. i 2. Konačnog prijedloga Zakona te se kao suvišna briše točka 7.

Članak 15.

Novim člankom 36.a propisuju se novčane kazne za prekršaj dobavljača kućanskih uređaja i distributora kućanskih uređaja te odgovornih osoba ako postupaju protivno odredbama iz članka 13.

Članak 16.

Predloženim člankom Konačnog prijedloga određuje se da Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energiji stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 3.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. distribucija – razvod energije distribucijskom mrežom/sustavom,
2. distribucijska mreža/sustav – mreža/sustav koji se koristi za distribuciju energije,
3. dobavljač energije – proizvođač ili uvoznik energije,
4. energetska subjekt – pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetskih djelatnosti,
5. energija – električna energija, toplinska energija, plin, nafta i naftni derivati,
6. kogeneracija – istodobna proizvodnja električne i toplinske energije u jedinstvenom procesu,
7. korisnik mreže/sustava – sve fizičke i pravne osobe koje isporučuju energiju u prijenosnu ili distribucijsku mrežu/sustav (proizvođači) ili iz nje/njega preuzimaju energiju (kupci) ili koje koriste mrežu/sustav za tranzit energije (trgovci),
8. kupac – pravna ili fizička osoba koja kupuje energiju,
9. ministar – ministar nadležan za energetiku,
10. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku,
11. mreža – sustav povezanih postrojenja i vodova koji su namijenjeni prijenosu ili razvodu ili opskrbi energijom,
12. naslijeđeni troškovi – obveze i troškovi nastali prije početka primjene ovoga Zakona koji ne mogu biti u cijelosti pokriveni u tržišnim uvjetima poslovanja,
13. obnovljivi izvori energije – izvori energije koji su sačuvani u prirodi i obnavljaju se u cijelosti ili djelomično, posebno energija vodotoka, vjetra, neakumulirana Sunčeva energija, biogorivo, biomasa, bioplin, geotermalna energija, energija valova, plime i oseke, biomase, plina iz deponija, plina iz postrojenja za preradu otpadnih voda,
14. javna usluga – usluga dostupna u svako vrijeme svim kupcima i energetskim subjektima po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa i korištenja usluge, uvažavajući sigurnost, redovitost i kvalitetu usluge, zaštitu okoliša, učinkovitost korištenja energije i zaštitu klime, a koja se obavlja prema načelima javnosti rada i nadzora tijela određenih zakonom,
15. biogorivo – tekuće ili plinovito gorivo dobiveno iz biomase,
16. biomasa – biorazgradivi dio proizvoda, ostataka i otpadaka od poljoprivrede (uključivo s biljnim i životinjskim tvarima), šumarstva i drvne industrije, kao i biorazgradivi dijelovi komunalnog i industrijskog otpada čije je energetska korištenje dopušteno,
17. obveza javne usluge – obveza energetskih subjekata da određene energetske djelatnosti obavljaju kao javne usluge,
18. opskrba energijom – isporuka i/ili prodaja energije kupcu,
19. organizirano energetska tržište – organizirano usklađivanje i posredovanje u ponudama o kupnji i prodaji energije,
20. plin – prirodni plin, ukapljeni prirodni plin, ukapljeni naftni plin, ispareni ukapljeni naftni plin, bioplin, plin iz biomase i gradski plin,
21. povlaštenu kupac – kupac koji taj status stječe na temelju zakona i koji može slobodno izabrati od koga će kupiti energiju,
22. povlaštenu proizvođač – energetska subjekt koji u pojedinačnom proizvodnom objektu istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju, koristi otpad ili obnovljive izvore energije na gospodarski primjeren način koji je usklađen sa zaštitom okoliša,
23. prijenos/transport energije – transport energije prijenosnom mrežom radi preuzimanja

- energije od proizvođača i iz drugih prijenosnih mreža i predaje te energije distribucijskoj mreži ili kupcima priključenim neposredno na prijenosnu mrežu,
24. prijenosna mreža/transportni sustav – mreža/sustav koji se koristi za prijenos/transport energije,
 25. priključak na mrežu/sustav – fizički priključak na prijenosnu/transportnu ili distribucijsku mrežu/sustav prema propisanim uvjetima,
 26. proizvodnja energije – fizikalni ili kemijski proces pretvorbe goriva ili obnovljivih izvora energije u električnu, toplinsku ili druge oblike energije,
 27. proizvodnja naftnih derivata – procesi prerade i dorade nafte i/ili degazolinaže, kojima se dobivaju tekući i plinoviti proizvodi – naftni derivati, uključivo i ukapljeni naftni plin (UNP),
 28. tarifni kupac – kupac za kojeg se energija dobavlja na regulirani način i po reguliranoj cijeni,
 29. tranzit – prijenos energije porijeklom iz druge države, namijenjene trećoj državi preko teritorija Republike Hrvatske, ili prijenos energije porijeklom iz druge države i namijenjen toj drugoj državi preko Republike Hrvatske,
 30. trgovac – energetska subjekt koji kupuje i prodaje energiju,
 31. Agencija – nezavisan regulator energetske djelatnosti – osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim ovim Zakonom i zakonima kojima se uređuje obavljanje energetske djelatnosti na tržištu ili kao javnih usluga.

Članak 13.

(1) Proizvođači i uvoznici proizvoda, koji za svoj rad koriste energiju, moraju u tehničkoj specifikaciji proizvoda navesti količine potrebnog goriva ili energije za tipične uvjete rada. Pri tom mogu ili moraju proizvođači, sukladno odredbama ovoga članka, opremiti s oznakom o energetske učinkovitosti proizvoda.

(2) Ministar propisuje oblik i sadržaj oznake, ovisno o vrsti proizvoda s obzirom na uporabu energije, zahtjeve minimalne energetske učinkovitosti proizvoda, obvezu određenih proizvoda da ispunjavaju uvjete minimalne energetske učinkovitosti, te proizvode koji moraju biti opremljeni oznakom energetske učinkovitosti.

(3) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na proizvode koji koriste autonomne izvore energije.

Članak 14.

(1) Korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracija u interesu je Republike Hrvatske.

(2) Pravilnikom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije, kojega donosi ministar, odredit će se obnovljivi izvori energije koji se koriste za proizvodnju energije, uvjeti i mogućnost njihova korištenja, uključujući planiranje, registar projekata obnovljivih izvora energije i kogeneracije, te druga pitanja od značaja za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije.

(3) Financijski poticaji za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneraciju određuju se ovim Zakonom, posebnim zakonom kojim će se urediti djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom, Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Zakonom o državnim potporama.

(4) Subjekt koji je ostvario poticaje prilikom izgradnje objekta za korištenje obnovljivih

izvora energije i kogeneracije ne može proizvedenu energiju u tim objektima isporučivati inozemnom tržištu bez odobrenja Vlade Republike Hrvatske.

Članak 15.

Energetske djelatnosti, u smislu ovoga Zakona, su:

1. proizvodnja električne energije,
2. prijenos električne energije,
3. distribucija električne energije,
4. opskrba električnom energijom,
5. organiziranje tržišta električnom energijom,
6. dobava prirodnog plina,
7. skladištenje prirodnog plina,
8. transport prirodnog plina,
9. distribucija prirodnog plina,
10. opskrba prirodnim plinom,
11. proizvodnja naftnih derivata,
12. proizvodnja biogoriva,
13. transport nafte, naftovodima i drugim nespomenutim oblicima transporta iz točke 15. ovoga članka,
14. transport naftnih derivata produktovodima i drugim nespomenutim oblicima transporta iz točke 15. ovoga članka,
15. transport nafte, naftnih derivata i biogoriva cestovnim vozilom,
16. trgovina na veliko naftnim derivatima,
17. trgovina na malo naftnim derivatima,
18. skladištenje nafte i naftnih derivata,
19. proizvodnja toplinske energije,
20. distribucija toplinske energije,
21. opskrba toplinskom energijom,
22. trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije,
23. transport i skladištenje ukapljenoga prirodnog plina (UPP),
24. trgovina na veliko i malo ukapljenim naftnim plinom (UNP),
25. trgovina na veliko ukapljenim prirodnim plinom.

Članak 16.

(1) Energetski subjekti mogu započeti obavljati energetske djelatnosti samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: dozvola).

(2) Dozvolu izdaje Agencija za regulaciju energetskih djelatnosti (u daljnjem tekstu: Agencija za regulaciju).

(3) Dozvola nije potrebna za obavljanje energetskih djelatnosti:

1. proizvodnje električne energije koja se proizvodi isključivo za vlastite potrebe ili se proizvodi u proizvodnim objektima snage do 1 MW,
2. proizvodnje biogoriva koje se proizvodi isključivo za vlastite potrebe ili se proizvodi energija do 1 TJ godišnje,

3. trgovine na malo naftnim derivatima,
4. skladištenje nafte i naftnih derivata koji se skladište isključivo za vlastite potrebe,
5. proizvodnje toplinske energije koja se proizvodi isključivo za vlastite potrebe ili se proizvodi u proizvodnim objektima snage do 0,5 MW.

Članak 17.

(1) Dozvola se može izdati pravnoj osobi:

1. ako je registrirana za obavljanje energetske djelatnosti,
2. koja je tehnički kvalificirana za obavljanje djelatnosti,
3. koja ima u radnom odnosu potreban broj stručno osposobljenih djelatnika za obavljanje djelatnosti,
4. koja raspolaže financijskim sredstvima, ili dokaže da ih može pribaviti, potrebnim za obavljanje djelatnosti,
5. kojoj nije oduzeta dozvola za obavljanje energetske djelatnosti za koju traži dozvolu u posljednjih deset godina koja prethodi godini podnošenja zahtjeva,
6. čiji članovi uprave odnosno druge njima odgovorne osobe nisu bili u posljednjih pet godina pravomoćno osuđeni za kazneno djelo povezano s obavljanjem energetske djelatnosti.

(2) Dozvola se može izdati i fizičkoj osobi ako ona udovoljava uvjetima iz stavka 1. točke 1. do 5. ovoga članka za obavljanje sljedećih energetske djelatnosti:

- proizvodnje biogoriva,
- transporta nafte, naftnih derivata i biogoriva cestovnim vozilima,
- trgovanja, posredovanja i zastupanja na tržištu energije.

Dozvola se ne može izdati fizičkoj osobi koja je u posljednje tri godine pravomoćno osuđena za kazneno djelo povezano s obavljanjem energetske djelatnosti.

(3) Uvjete iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka te oblik, sadržaj i način vođenja registra, izdanih i oduzetih dozvola propisuje ministar.

(4) Dozvola za obavljanje energetske djelatnosti izdaje se za razdoblje koje, ovisno o vrstama i kapacitetu energetske djelatnosti, propiše Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije za regulaciju i po pribavljenom mišljenju Ministarstva.

(5) Protiv rješenja kojim se uskraćuje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Članak 20.

(1) Energetske djelatnosti utvrđene ovim Zakonom obavljaju se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi ili kao pružanje javnih usluga.

(2) Kao javne usluge obavljaju se energetske djelatnosti: proizvodnja električne energije za tarifne kupce, prijenos električne energije, distribucija električne energije, organiziranje tržišta električne energije, opskrba električnom energijom tarifnih kupaca, skladištenje prirodnog plina, transport prirodnog plina, distribucija prirodnog plina, opskrba prirodnim plinom tarifnih kupaca te distribucija toplinske energije.

Članak 21.

Kada energetski subjekt obavlja dvije ili više energetske djelatnosti ili uz energetsku djelatnost obavlja i drugu djelatnost dužan je voditi poslovne knjige i sastavljati financijska

izvješća za svaku energetska djelatnost posebno i odvojeno od drugih djelatnosti, prema propisima o računovodstvu poduzetnika.

Članak 25.

- (1) Cijene energije mogu biti regulirane ili slobodne.
- (2) Regulirana cijena energije za tarifne kupce sadrži:
 - dio cijene prema tarifnim stavkama, za energetske djelatnosti za koje se primjenjuje tarifni sustav,
 - naknadu za poticanje obnovljivih izvora energije i kogeneracije,
 - naknadu za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti,
 - naknadu za naslijeđene troškove, ako su ti troškovi odobreni za pojedinu vrstu energije,
 - naknadu za obavljanje poslova organiziranja tržišta električne energije, samo za električnu energiju,
 - ostale naknade, ako je to propisano posebnim zakonom.
- (3) Slobodna cijena energije sadrži:
 - dio cijene koji se slobodno ugovara,
 - tarifne stavke za korištenje mreže/sustava, za one vrste energije za koje se koristi mreža/sustav,
 - naknadu za poticanje obnovljivih izvora energije i kogeneracije,
 - naknadu za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti,
 - naknadu za naslijeđene troškove, ako su ti troškovi odobreni za pojedinu vrstu energije,
 - naknadu za obavljanje poslova organiziranja tržišta električne energije, samo za električnu energiju,
 - ostale naknade, ako je to propisano posebnim zakonom.

Članak 26.

- (1) Primjenom Tarifnih sustava određuje se cijena:
 - proizvodnje električne energije, s izuzetkom proizvodnje za povlaštene kupce,
 - prijenosa električne energije,
 - distribucije električne energije,
 - opskrbe električne energije, s izuzetkom povlaštenih kupaca,
 - dobave prirodnog plina, s izuzetkom povlaštenih kupaca,
 - distribucije prirodnog plina,
 - transporta prirodnog plina,
 - skladištenje prirodnog plina,
 - opskrba prirodnim plinom, s iznimkom povlaštenih kupaca,
 - proizvodnje toplinske energije, s izuzetkom povlaštenih kupaca,
 - distribucije toplinske energije,
 - opskrbe toplinske energije s izuzetkom povlaštenih kupaca.
- (2) Tarifni sustavi se temelje na opravdanim troškovima poslovanja, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata i zaštite okoliša, uključujući razuman rok povrata sredstava od investicija u energetske objekte, uređaja i mreža, odnosno sustava, te moraju

biti nepristrani i razvidni.

(3) Tarifni sustavi trebaju poticati mehanizme za poboljšanje energetske učinkovitosti i upravljanje potrošnjom, uključujući i povećano korištenje obnovljivih izvora energije.

(4) Cijena električne energije za istu kategoriju potrošnje Tarifnih kupaca jednaka je na cijelom području Republike Hrvatske.

(5) Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije određuje pravo proizvođača na poticajnu cijenu koju operator tržišta plaća za isporučenu energiju.

Članak 28.

(1) Metodologiju, odnosno tarifne sustave bez visine tarifnih stavki, za:

- proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce,
- opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca,
- dobavu prirodnog plina, s iznimkom za povlaštene kupce,
- opskrbu prirodnim plinom, s iznimkom povlaštenih kupaca,
- proizvodnju toplinske energije, s iznimkom za povlaštene kupce,
- opskrbu toplinskom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca,
- prijenos električne energije,
- distribuciju električne energije,
- distribuciju prirodnog plina,
- skladištenje prirodnog plina,
- transport prirodnog plina,
- distribuciju toplinske energije,

donosi Agencija, a nakon što pribavi mišljenje energetskih subjekata za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav i Ministarstva.

(2) Vlada Republike Hrvatske određuje visinu pojedinih tarifnih stavki u tarifnim sustavima iz stavka 1. ovoga članka na prijedlog Ministarstva. Energetski subjekt za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav dostavlja prijedlog Ministarstvu koje pribavlja mišljenje Agencije.

(3) Vlada Republike Hrvatske određuje naknade za poticanje obnovljivih izvora energije i kogeneracije i donosi tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije, na prijedlog Ministarstva koje je pribavilo mišljenje Agencije.

(4) Vlada Republike Hrvatske određuje naknadu za organiziranje tržišta električne energije na prijedlog Ministarstva. Energetski subjekt za organiziranje tržišta električne energije dostavlja prijedlog Ministarstvu koje pribavlja mišljenje Agencije.

(5) Primjenu tarifnih sustava i naknada nadzire Agencija.

Članak 31.

(1) Energetski subjekti i kupci energije dužni su tijekom gradnje, obavljanja energetske djelatnosti i korištenja energije ispunjavati propisane zahtjeve i uvjete za sigurnost i kvalitetu opskrbe i korištenje energije.

(2) Energetski objekti, postrojenja, vodovi i priključci na mrežu, te postrojenja i instalacije kupaca, moraju udovoljavati propisanim zahtjevima i uvjetima za sigurnu i kvalitetnu opskrbu i korištenje energije tijekom:

- projektiranja, proizvodnje opreme, gradnje, ispitivanja i potvrđivanja sukladnosti,

probnoga rada i prvog stavljanja u uporabu,

– obavljanja energetske djelatnosti i korištenja energije, odnosno pogona i održavanja.

(3) Tehničke propise, zahtjeve i uvjete za sigurnost i kvalitetu opskrbe i korištenje energije iz stavka 1. i 2. ovoga članka donosi ministar uz prethodno mišljenje ministra zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, ministra zdravstva, ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo i glavnog inspektora Državnog inspektorata.

Članak 35.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj energetski subjekt koji:

1. obavlja energetske djelatnosti bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti (članak 16. stavak 1.),
2. energetske djelatnosti koja se obavlja kao javna usluga obavlja kao tržišnu djelatnost (članak 20. stavak 2.),
3. ne vodi poslovne knjige i ne sastavlja financijska izvješća za svaku energetske djelatnosti, odnosno drugu djelatnost koju obavlja posebno i odvojeno (članak 21.),
4. ne formira ili ne obnavlja obvezne i operativne rezerve (članak 22.),
5. cijenu energije koja se obračunava primjenom tarifnih sustava ne obračunava primjenom tarifnih sustava (članak 26. stavak 1.),
6. u cijeni energije ne obračunava i ne naplaćuje tarifne stavove i naknade iz članka 25. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,
7. ne predloži donošenje tarifnog sustava u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona (članak 30.),
8. energetske djelatnosti obavlja protivno općim uvjetima opskrbe (članak 29.),
9. ne obračunava i ne naplaćuje naknade iz članka 29.a ovoga Zakona,
10. ne provodi tehničke propise, zahtjeve i uvjete iz članka 31. ovoga Zakona,
11. ne postupa prema rješenju inspektora iz članka 32.a ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba energetskog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Uz kaznu za prekršaj može se energetskom subjektu koji je počinio više prekršaja ili u roku godine dana ponavlja prekršaje iz stavka 1. ovoga članka izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi energetskog subjekta izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja istih poslova do godinu dana.